

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002574

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погрібна Ольга Володимирівна

2. Olha V. Pohribna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 51278 Доктор філософії (PhD) (081 Право)

Дата захисту: 12-09-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 6436

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.89.25

Тема дисертації:

1. Захист права приватної власності на житло
2. Protection of private ownership right to housing

Реферат:

1. Кваліфікаційна наукова праця є комплексним науковим дослідженням питань, пов'язаних зі здійсненням захисту права приватної власності на житло. Кваліфікаційна наукова праця складається з трьох розділів, розділених на вісім підрозділів, у яких розгляд питань розпочинається із дослідження загальнотеоретичних положень захисту права приватної власності на житло та завершується встановленням особливостей правової природи форм захисту права приватної власності на житло. Встановлено специфіку категорії житла із позицій конституційного, житлового та цивільного права. Зроблено висновок, що найдоречнішим є підхід щодо розуміння та сприйняття житла як універсальної категорії з обов'язковим урахуванням його: 1) публічно-правової природи, яка знаходить свій прояв у сприйнятті його як одного з ключових елементів міжнародно-правових стандартів прав людини у частині формування розуміння її достатнього життєвого рівня, а з іншого боку, як об'єкта конституційно-правових відносин, який зумовлює передбачений

Конституцією України обов'язок держави та уповноважених нею органів щодо створення належних правових, економічних, соціальних умов задоволення потреби кожного в житлі; 2) приватноправової природи, яка акумулює в собі особливості предметів правового регулювання і цивільного, і житлового права, адже житло є не лише засобом задоволення базових потреб людини та індикатором достатності її життєвого рівня, а й об'єктом права власності, що детермінує юридичний і фактичний зв'язок між житлом та його власником. Запропоновано під житлом розуміти реально наявний об'єкт нерухомого майна у вигляді будівлі або окремого ізольованого приміщення в будівлі, що характеризується визначеною економічною цінністю та наявністю щодо нього права власності й інших речових прав, призначений та придатний для постійного або тимчасового проживання в ньому фізичних осіб, зокрема й для можливості задоволення їхніх фізіологічних, безпекових та інших базових потреб, що підтверджується відповідністю характеристик житла усім будівельним, архітектурно-планувальним, санітарним, гігієнічним, протипожежним та іншим нормативно закріпленим вимогам і стандартам. На підставі аналізу чинного цивільного законодавства доведено, що: 1) власники житла наділені додатковими порівняно із суб'єктами інших цивільних прав гарантіями захисту завдяки внесенню до переліку традиційних підстав для захисту (порушення, невизнання, оспорювання права) такої підстави, як створення загрози порушення права власності на житло; 2) перелік способів захисту права власності на житло розширено завдяки внесенню до нього таких способів превентивного захисту, як заборона вчинення дій, що можуть порушити право власності на житло, або зобов'язання вчинення певних дій для запобігання такому порушенню, які застосовуються винятково під час здійснення превентивного захисту. Юрисдикційну форму захисту запропоновано сприймати як нормативно впорядковану систему процедурно-процесуальних дій уповноважених державою суб'єктів (органів та посадових осіб), здійснюваних у межах їхньої компетенції у процесі протидії неправомірним посяганням на право власності на житло. Запропоновано авторське визначення самозахисту права приватної власності на житло як не заборонених законом дій фактичного та/або юридичного характеру, здійснюваних власником житла або іншою особою самостійно, без звернення до суб'єктів правозахисної діяльності, у процесі протидії неправомірному посяганням на право власності на житло для припинення порушення права власності або усунення загрози його порушення. Розглянуто медіацію як один з основних сучасних альтернативних способів вирішення спорів. Встановлено, що створення та закріплення переліку спорів, для вирішення яких обов'язковим є попереднє застосування медіації, має стати одним із перспективних завдань у процесі здійснення реформування вітчизняної системи судочинства з метою, по-перше, адаптації вітчизняного законодавства до стандартів країн ЄС, по-друге, розвантаження судової системи, а по-третє, запевнення учасників приватних правовідносин в дієвості процедур альтернативного вирішення спорів, зокрема, медіації, й розвінчування міфів про їх неефективність у контексті захисту суб'єктивних прав, зокрема й права власності на житло. На основі зроблених висновків сформульовано практичні рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства і судової практики у сфері захисту права приватної власності на житло.

2. The qualification research work is a comprehensive scientific study of issues related to the protection of the private ownership right to housing. The qualification research work consists of three chapters, divided into eight subchapters, in which the consideration of issues begins with the study of the general theoretical provisions of the protection of the private ownership right to housing and ends with the establishment of the specifics of the legal nature of the forms of protection of the private ownership right to housing. The author identifies the specifics of the housing category from the standpoint of constitutional, housing and civil law. It is concluded that the most appropriate approach is to understand and perceive housing as a universal category, with due regard for its 1) its public law nature, which is manifested in its perception as one of the key elements of international legal standards of human rights in terms of forming an understanding of an adequate standard of living, and, on the other hand, as an object of constitutional and legal relations which stipulates the obligation of the State and its authorized bodies under the Constitution of Ukraine to create appropriate legal, economic and social conditions for satisfying everyone's need for housing; 2) private law nature, which accumulates the peculiarities of the subjects of legal regulation of both civil and housing law, since housing is not only a means of satisfying basic human needs and an

indicator of the adequacy of their living standards, but also an object of property rights which determines the legal and actual relationship between housing and its owner. It is proposed that housing is understood as a real-life real estate object in the form of a building or a separate isolated room in a building, which is characterised by a certain economic value and the existence of ownership and other property rights in respect thereof, and which is designed and suitable for permanent or temporary residence of individuals, including for the possibility of meeting their physiological, safety and other basic needs, which is confirmed by the compliance of the characteristics of the dwelling with all construction, architectural and planning, sanitary, hygienic, fire protection and other regulatory requirements and standards. Based on the analysis of current civil legislation, it is proved that: 1) homeowners are endowed with additional guarantees of protection as compared to subjects of other civil rights due to the inclusion of such a ground as creation of a threat of violation of the ownership right to housing in the list of traditional grounds for protection (violation, non-recognition, contestation of the right); 2) the list of ways to protect the ownership right to housing has been expanded to include such preventive protection methods as prohibition of actions which may violate the right to housing ownership or obligation to take certain actions to prevent such a violation. The author suggests the own definition of self-defence of the ownership right to housing as actions of a factual and/or legal nature not prohibited by law, which are carried out by a homeowner or another person independently, without recourse to human rights actors, in the process of counteracting unlawful encroachment on the right to property to housing with a view to stopping a violation of the property right or eliminating the threat of its violation. The author considers mediation as one of the main modern alternative methods of dispute resolution. It is established that the creation and consolidation of a list of disputes which require prior mediation should become one of the promising tasks in the process of reforming the national judicial system with a view to, firstly, adapting national legislation to the standards of EU countries, and secondly, relieving the judicial system, and thirdly, assuring the participants to private legal relations of the effectiveness of alternative dispute resolution procedures, in particular, mediation, and debunking the myths about their ineffectiveness in the context of defence of subjective rights, including the ownership right to housing. On the basis of the conclusions drawn, the author formulates practical recommendations for improving the current legislation and judicial practice in the field of protection of private ownership right to housing.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Погрібна О. В. Визначення поняття, ознак та видів житла. Приватне право і підприємництво. 2020. Вип. 20. С. 121-125. DOI: <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2020.20.22>.
- Погрібна О. В. Поняття житла у контексті приватноправового регулювання здійснення та захисту права власності. Нове українське право. 2023. Вип. 4. С. 39-45. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.4.5>.
- Погрібна О. В. До питання про абсолютний характер права приватної власності на житло. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 10. С. 125-128. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-10/28>.
- Погрібна О. В. Визначення способів захисту суб'єктивних житлових прав. Нове українське право. 2023. Вип. 5. С. 32-37. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.5.5>.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0118U003067, 0123U100003

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бернацький Микита Віталійович

2. Mykyta V. Bernatskyi

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6578-1491

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалюк Надія Богданівна

2. Nadiia B. Moskaliuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2972-3352

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Дзера Ірина Олександрівна
- Iryna Dzera

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3953-8409**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Кієво-Могилянська академія"**Код за ЄДРПОУ:** 16459396**Місцезнаходження:** вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

- Аврамова Ольга Євгенівна
- Olga Avramova

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1941-9894**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України**Код за ЄДРПОУ:** 19485263**Місцезнаходження:** вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія правових наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

- Галянтич Микола Константинович
- Mykola K. Haliantych

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0346-5308**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бобрик Володимир Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бобрик Володимир Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Запорожченко Аркадій Віталійович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна